

Załącznik
do Uchwały Nr.....
Rady Gminy Świerklaniec
z dnia.....

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok

§ 1

Wprowadzenie

Wśród problemów społecznych w Polsce te związane z alkoholem są najtrudniejszymi do rozwiązania. Wynika to głównie z ich rozmiarów, złożoności, a także kosztów społecznych i ekonomicznych jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne, ale także całe społeczeństwo.

Alkohol jest legalnym towarem rynkowym. Ponieważ powoduje on określone szkody zdrowotne, społeczne i ekonomiczne, ustawodawca stara się przez określone regulacje prawne ograniczać rozmiar tych szkód oraz przeciwdziałać ich powstawaniu.

Nadużywanie alkoholu to nie tylko szkody zdrowotne, ale także społeczne, takie jak: naruszenie bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, przemoc w rodzinie, ubóstwo, bezrobocie.

Problem uzależnienia od alkoholu pomimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji nadużywania alkoholu ma tendencję wzrostową. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Gminie Świerklaniec ma na celu określić zadania i cele Gminy w zakresie kształtowania polityki społecznej związanej z profilaktyką uzależnień.

Przeciwdziałanie problemom alkoholowym w Gminie Świerklaniec opiera się na systematyczności i konsekwentnym wdrażaniu działań profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w tym zakresie.

Przy opracowaniu niniejszego Programu uwzględnione zostały zapisy diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych Gminy Świerklaniec, zapisy Narodowego Programu Zdrowia oraz wskazówki wynikające z Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Obowiązek corocznego uchwalania niniejszego Programu wynika wprost z ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z wymienioną ustawą prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych Gminy, a realizacja zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, corocznie uchwalanego przez Radę Gminy Świerklaniec.

§ 2

Cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Świerklaniec oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.
2. Zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych, poprzez zmniejszenie ilości spożywanego alkoholu przez młodzież i dorosłych
3. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów i zjawisk patologicznych, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży.
4. Poszerzanie form pomocy dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
5. Doskonalenie metod i form oddziaływań profilaktycznych oraz stosowanie skutecznych strategii profilaktycznych.
6. Promowanie postaw społecznych, ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
7. Realizacja celów krajowego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zawartych w Narodowym Programie Zdrowia.

§ 3

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, poprzez:

1. Prowadzenie punktu konsultacyjno – informacyjnego, zajmującego się udzielaniem pomocy psychologicznej, pomocy prawnej, edukacją w zakresie uzależnień, edukacją w zakresie przemocy w rodzinie:

- a) motywowanie i informowanie o możliwości podjęcia leczenia osób uzależnionych i terapii osób współuzależnionych,
- b) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (grupy wsparcia i grupy samopomocowe po zakończonym leczeniu w placówce odwykowej),
- c) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej i udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy,
- d) zainicjowanie interwencji w przypadku zdiagnozowania przemocy domowej,
- e) posiadanie dobrej orientacji na temat możliwości pomocy i kompetencji poszczególnych służb z terenu gminy i innych instytucji, które mogą zaangażować się w profesjonalną i systemową pomoc dla klientów punktu.

2. Udostępnienie miejsc do spotkań nieformalnych grup abstynenckich.

3. Dofinansowanie obozów i turnusów terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Stworzenie lokalnego systemu pomocy psychologicznej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym:

- a) wspieranie pracy interdyscyplinarnych zespołów ds. pomocy dziecku i rodzinie z problemami alkoholowymi,
- b) finansowanie bieżącej działalności zajęć świetlicowych realizowanych na terenie gminy Świerklaniec dla dzieci i młodzieży, jako istotnego elementu profilaktyki i edukacji w zakresie rozwoju zainteresowań oraz aktywnego i twórczego spędzania czasu wolnego,
- c) prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w zajęciach świetlicowych,
- d) prowadzenie różnych form pozalekcyjnych zajęć sportowych, w tym między innymi udział w projekcie powszechnej nauki pływania dla dzieci „Umiem Pływać”, oraz artystycznych dla dzieci i młodzieży,
- e) finansowanie prowadzenia zajęć psychokorekcyjnych, programów socjoterapeutycznych i zajęć logopedycznych dla dzieci i młodzieży,

- f) organizowanie w okresie ferii zimowych i wakacji letnich akcji wypoczynku dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym,
- g) organizowanie lub finansowanie zajęć dla rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia, mające na celu podniesienie kompetencji wychowawczych.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

1. Prowadzenie na terenie szkół i w innych placówkach programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży:
 - a) programów w zakresie asertywności i radzenia sobie ze stresem przeznaczonych dla uczniów szkół podstawowych,
 - b) programów w zakresie profilaktyki alkoholowej skierowanych do uczniów szkół podstawowych.
2. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.
3. Wspieranie szkolnych wyjazdów integracyjnych dla dzieci i rodziców połączonych ze szkolnym programem profilaktycznym, mających na celu profilaktykę oraz budowanie prawidłowych relacji między dzieckiem i rodzicami.
4. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych, w tym także działania wolontariatu młodzieżowego.
5. Organizowanie konkursów, wystaw oraz innych lokalnych imprez dla młodzieży związanych z promowaniem trzeźwego, wolnego od uzależnień stylu życia.
6. Propagowanie pozytywnych wzorców zachowań poprzez organizowanie imprez kulturalnych i sportowych aktywizujących lokalną społeczność.
7. Wspieranie współpracy pomiędzy placówkami oświatowo-wychowawczymi, świetlicami, Gminnym Ośrodkiem Kultury, Gminną Biblioteką Publiczną, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zakładami Opieki Zdrowotnej, Ochotniczymi Strażami Pożarnymi, Policją, Klubami Sportowymi, Parafiami w celu pełniejszego wykorzystania ich zaplecza merytorycznego i lokalowego do realizacji zadań programu.

8. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.
9. Prowadzenie działań kontrolnych wobec punktów sprzedaży alkoholu.
10. Prowadzenie lokalnych i regionalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, organizowanie festynów, lokalnych dni trzeźwości, happeningów, pikników, konferencji prasowych, debat w lokalnych mediach, zakup materiałów promocyjnych.
11. Współudział w lokalnych i ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
12. Prowadzenie stałego medialnego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.
13. Działalność na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców.
14. Zapobieganie problemom zdrowotnym i psychospołecznym wynikającym z nadużywania alkoholu poprzez wspieranie lekarzy pierwszego kontaktu w stosowaniu metod wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji.
15. Działania na rzecz bezpieczeństwa w miejscach publicznych poprzez podnoszenie kompetencji zawodowych przedstawicieli służb społecznych kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi oraz inicjowanie działań na rzecz współpracy służb i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w miejscach publicznych.
16. Przeprowadzenie diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych związanych ze spożywaniem napojów alkoholowych.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Wspieranie działalności stowarzyszeń abstynenckich.
2. Wspieranie inicjatyw młodzieży zrzeszonej w organizacjach propagujących trzeźwy, wolny od uzależnień styl życia.
3. Wspieranie programów innych instytucji, stowarzyszeń, inicjatyw obywatelskich przeciwdziałających uzależnieniom.

V. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w instytucji zobowiązanej do leczenia odwykowego.

§ 4

Realizacja programu

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok jest Urząd Gminy Świerklaniec za pośrednictwem Pełnomocnika Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

§ 5

Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świerklańcu

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świerklańcu zwana dalej Komisją działa na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.) oraz na podstawie niniejszego programu.
2. W skład Komisji wchodzi osoby powołane w drodze zarządzenia przez Wójta Gminy Świerklaniec.
3. Do zadań Komisji należy:
 - a) inicjowanie działań na rzecz kreowania właściwych postaw wobec uzależnień i przemocy,
 - b) przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek określonych w art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, tj. rozpad życia rodzinnego, demoralizacja małoletnich, systematyczne zakłócanie spokoju i porządku publicznego,
 - c) wzywanie na rozmowę osób, co do których wpłynęło zgłoszenie o wystąpieniu w/w przesłanek i motywowanie ich do leczenia,
 - d) kierowanie osób na badania przeprowadzane przez biegłych (psychologa i psychiatrę) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,

- e) kierowanie wniosków do sądu rejonowego w celu wszczęcia postępowania w sprawie orzeczenia przez sąd obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
 - f) przygotowywanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym,
 - g) opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy,
 - h) kontrolowanie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
4. Przy realizacji swoich zadań komisja współpracuje z placówkami leczenia odwykowego, organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości, placówkami pomocy społecznej, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz innymi podmiotami zajmującymi się problematyką z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi.
5. Pracą Komisji kieruje przewodniczący, który odpowiada za prawidłowe i terminowe wykonywanie działań.
6. Gminna Komisja pracuje na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok oraz w oparciu o Regulamin zatwierdzony przez Wójta Gminy Świerklaniec.

§ 6

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w pracach Komisji otrzymują miesięczne wynagrodzenie, pod warunkiem uczestnictwa przynajmniej w jednym posiedzeniu Komisji w miesiącu. Wysokość wynagrodzenia ustala się następująco:
- 320,00 zł brutto dla przewodniczącego Komisji,
- 300,00 zł brutto dla pozostałych członków Komisji.
3. Wynagrodzenie członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wypłacane będzie ostatniego dnia każdego miesiąca.